

Recensie: Peter Vermeulen

Riny Arends: 'De schattenvergaarder' Uitgeverij Free Musketeers, Zoetermeer 2009, ISBN: 978 9048404407 (Autisme/ED/PO/1) Zie ook: www.freemusketeers.nl

Soort boek/ziekte/stijl: Een verhalenbundel over Jan, die lijdt aan het syndroom van Asperger en is getrouwd met Tiny; over de wederzijdse liefde en acceptatie in zijn strijd om te kunnen functioneren in het leven. Verhalen, geschreven zowel vanuit het perspectief van Jan als dat van Tiny. Aantal pgs: 184.

Over de auteur: Riny Arends is opgeleid aan de Pedagogische Academie heeft een opleiding tot Beroepkundige aan de Hogeschool Haarlem. Zij heeft lesgegeven op een basisschool en Nederlandse les aan vluchtelingen. Momenteel werkt zij als Certified Werkcoach Wsw bij UWV en beoordeelt zij, na een intake en mede op grond van rapportages van deskundigen (artsen/psychologen), de aanvragen t.b.v. de Wsw. (Wet Sociale Werkvoorziening). Zij is ervaringsdeskundige op het gebied van Syndroom van Asperger, coaching, het ontwikkelen van workshops en voorlichtingen. Ze was als fundraiser betrokken bij het Bejaarde Paardenfonds van Hofstede Oostrijk in Delfgauw.

Korte beschrijving: Tiny was getrouwd met Jan - een man die je, zoals zij hem beschrijft, letterlijk en figuurlijk niet over het hoofd zag. Ook nog eens een lieve én sterke man, humoristisch, nuchter maar ook zorgzaam. Tijdens hun huwelijk wordt het syndroom van Asperger waaraan Jan lijdt, steeds meer zichtbaar en na veel problemen op het werk, stelt Tiny hem voor huisman te worden. Het huishouden heeft echter niet zijn grootste aandacht, hij heeft er eigenlijk geen tijd voor. Zijn grote, bijna dwangmatige verzamelwang is waar al zijn aandacht naar toe gaat ten koste van het huishoudelijk werk. Jan verzamelt van alles – van lp's tot doppen - het waren zijn schatten. In plaats van stof afnemen en het bed opmaken besteedt hij liever tijd aan alles dat betrekking heeft op de verzamelactiviteiten.

De korte verhaaltjes geven een beeld van Jan zowel als 'schattenvergaarder', huisman en echtgenoot. Hij bezat een grote kennis over de onderwerpen die hem bezighielden en hij vertelde daar graag en zonder ophouden over. Het verzamelen wordt echter steeds meer vergaren en hij kon het ook niet meer stoppen. Zijn leven bleek een voortdurende strijd om te doen wat hij moest doen.

De schetsen, zoals de schrijfster ze noemt, zijn geschreven vanuit Jan's gezichtspunt en de overtuiging van Jan. Haar beleving van wat er in de schetsen zoal ter sprake komt, volgt na de verhalen van Jan.

Wat viel op: Aan de hand van de korte verhaaltjes kan de lezer zich een voorstelling maken van Jan. De schetsen vanuit zijn standpunt geven een goed, soms aandoenlijk en vooral ook humoristisch beeld van zijn belevingswereld. Af en toe denk je wel dat zijn activiteiten wat uit de hand lopen, toch klinkt het, vanuit zijn perspectief, allemaal erg aannemelijk. Als er wordt geschreven over hun twee, vlak na de geboorte, overleden zonen spreekt zelfs een zekere ontroering over het verlies en het geen vader kunnen zijn. Verder is de kijk van Jan op het leven en de dingen die hij doet nu eenmaal vrij eendimensionaal.

Voor een buitenstaander klinkt het allemaal heel acceptabel en lijkt het – los van dat eeuwige verzamelen - ogenschijnlijk best mee te vallen, maar het zal niet eenvoudig zijn om te leven met iemand met het rigide denken en handelen als Jan. Dat blijkt dan ook wel als een aantal van de schetsen worden beschreven vanuit de blik van Tiny. Het doet je met een schok beseffen hoe het in werkelijkheid moet zijn geweest en met hoeveel liefde, waardering en engelengeduld Tiny heeft samengeleefd met haar Jan. Dat er, zoals ze in de inleiding schrijft, sprake is van 'ontjannen' zegt alles over de dwingende aanwezigheid van een man met het syndroom van Asperger. De kracht van dit boek zit 'm dan ook beslist in de weergave van de twee standpunten en het maakt maar weer eens duidelijk hoe de belevingswereld van een autist afwijkt van die van de 'gewone' mensen.

Citaten: Pag. 15. 'Voor mij betekent huishouding doen iets anders dan voor mijn vrouw. Ik heb er eigenlijk geen tijd voor, door de andere dingen die ik moet doen. Mijn papier moet verknipt worden, de cd doosjes verwisseld en de muziek moet beluisterd worden. De krant moet eigenlijk ook gelezen worden. Ieder van die stukjes kosten me al een hele dag.'

Pag. 42. 'Iets waar mijn vrouw en ik veel discussie over hebben, is het stoppen. Stoppen met kopen, met verzamelen, gewoon stoppen.'

Pag. 91. 'De manier waarop het verzamelen ging en vooral het móeten, dat gaf de wrijving tussen ons. Ik wilde niet dat hij echt letterlijk overal in een prullenbak keek. Dat hij in een drukke straat eens voorbij die bak zou lopen. Ik wilde nu net iets, wat hij niet kon doen. Hij moest gewoon kijken, waar of wanneer en ongeacht hoeveel mensen er in de buurt waren, of zelfs er naast stonden. Hij moest, hij moest, hij moest!